

ἐκείνην γῆν· διό οἱ ἐπιζήσαντες Μαυροβουნიῶται ἐπανήλθον οἴκοι καὶ τὰ πράγματα ἐπανελάβον τὴν πρώτην μορφήν.

Ἐν ἔτει 1767, λαοπλάνος τις *Στεφάν - μάδε* (Στέφανος ὁ μικρὸς) ὀνόματι, ἦλθεν εἰς Μαυροβουνιον, παρέστησεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς εὐπίστους καὶ ἀπλοῦς ἐκείνους ἀνθρώπους ὡς αὐτοκράτορα τῶν Ῥωσσιῶν Πέτρον τὸν Γ', καὶ ἐκίνησεν εἰς στάσιν τὴν γῶραν. Μάτην ἀπέβησαν αἱ προσπάθειαι τῶν ὄσσι, φιλανθρωπικῶς κινούμενοι, ἐπεισάθησαν νὰ ἐξοχάγῃσι τῆς ἀπάτης τοὺς Μαυροβουνιώτας. Ὄθεν ἡ Τουρκία ἐκινήθη κατὰ τοῦ Μαυροβουνίου· στρατοὶ πολυάριθμοι περιέζωσαν στενωπῶς τὸν τόπον πανταχόθεν, καὶ τὸ χεῖριστον οἱ Ἕνδοι, καὶ τοὶ μηδὲν μέρος λαμβάνοντες, ἐφραζαν τὰ σύνορα αὐτῶν καὶ ἀπηγόρευσαν τὴν χορηγίαν πολεμοφοδίων εἰς τοὺς Μαυροβουνιώτας. Ἐπολέμησαν ἀνδρείως οἱ ὄρεινοὶ καὶ ὑπερημάχησαν τῆς πατρίδος γενναίως· ἀλλὰ, κατατροπωθέντες δις καὶ βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς σπάνειας τῶν πολεμοφοδίων, ἐπειψαν προσεβίαι τῷ Σατραπῇ τῆς Βοσνίας Σιλιχτάρ - Μαχμούτ ζητοῦντες συγγνώμην, καὶ ἀνεγνώρισαν τρίτον ἤδη τὴν ὀθωμανικὴν κυριαρχίαν.

Τὸ ἐκ διαλειμάτων ἀναγνωρίζειν τὴν ὀθωμανικὴν κυριαρχίαν δὲν ἀπέτρεψε τοὺς Μαυροβουνιώτας τοῦ ἐπιτρέχειν εἰς τὰς παρακειμένους γῶρας καὶ προκαλεῖν τὰς ἐρᾶδας τῶν ὀθωμανῶν· ὄθεν τῷ 1785 ἐξεπορθήθησαν ἀόθως ὑπὸ τοῦ Μαχμούτ πασᾶ τῆς Σκόδρας πολλαὶ φυλαὶ αὐτῶν, καὶ τῷ 1787—1791 ἴδομεν αὐτοὺς ἐκ νέου ἀνασπᾶσχαντας τὸ ξίφος κατὰ τῶν ὀθωμανῶν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν αὐστριακοῦ ἀρχηγοῦ.

Τὸ 1791, συνομολογηθείσης ἐν Σιστοβίῳ εἰρήνης μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας, ἡ Ὑψηλὴ Πύλη ἠμνήτησε μὲν τοὺς Μαυροβουνιώτας, ἀλλὰ, δυνάμει ἄρθρου, συμπερίελαθεν ἐν ταῖς κτήσεις αὐτῆς τὸ Μαυροβουνιον, καὶ τὸ παράδοξον, κατὰ τὸ λέγειν τῆς ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως, ἡ συνθήκη αὕτη, πρὶν ἢ ἐπικυρωθῇ ὑπογεγραφομένη ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, καθυπεβλήθη τῇ Ῥωσίᾳ.

Μικρὸν μετὰ τὴν εἰρήνην ταύτην, οἱ Μαυροβουνιώται, λόγῳ ὅτι παρεβίασαν τὰς συνθήκας ἀπαρνηθέντες τὸν τεταγμένον φόρον, προσεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ Μαχμούτ πασᾶ τῆς Σκόδρας· ἀλλ' ἡ τύχη τότε εὐνόησεν αὐτοῖς, διότι οὐ μόνον τὸν στρατὸν τοῦ Μαχμούτ πασᾶ ἐνίκησαν κατατροπώσαντες, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν πασᾶ ἀήττητον νομιζόμενον ἐνεκα τῶν θριάμβων οὗς ἐδρεῖεν ἄλλοτε ἀπειθῆ τράχηλον ἐγείρας κατὰ τοῦ Σουλτάνου, καὶ αὐτὸν, λέγω, ἐφόνευσαν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔτεμον καὶ ἀπεκόμισαν σὺν τῇ σπάθῃ αὐτοῦ εἰς Στείγγην.

Ἐκτοτε τὸ Μαυροβουνιον δὲν ἐπλήρωσε φόρον, καὶ ἐξοκαλοῦθαι ἀπακροῦν τὰς προσβολὰς τῶν πέριξ πασάδων.

(* Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΠΕΡΙ ΒΑΣΑΝΩΝ.

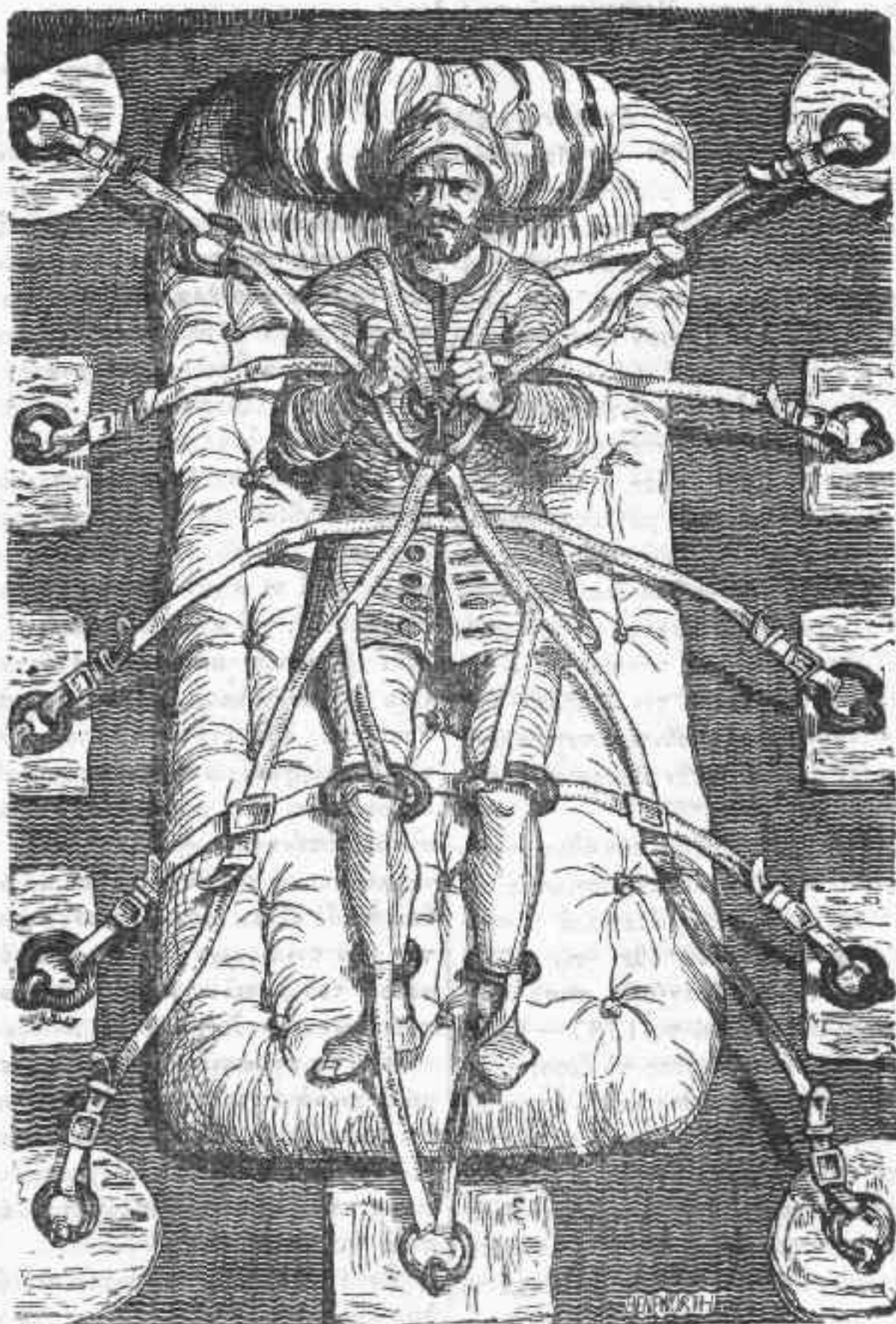
Ἡ βάσανος, ὡς καὶ αὕτη λέξις ἐμφαίνει, ἦτο εἰδικὸς τις τρόπος, δι' ὧν ἀνεκρίνοντο οἱ ὑπόδικοι. Ἐν Γαλλίᾳ πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν ἦτο τόσον ἐφριζομένη εἰς τὰ ἦθη ἢ χρῆσις τῆς βασάνου, ὥστε καὶ οἱ ἐξοχώτεροι ἄνδρες παρεδέχοντο αὐτὴν ὡς ἀναγκαῖον μέσον ἐξετάσεως.

Τὸ 1760 ἔτος κατηργήθησαν τὰ βασανιστήρια ἐν Ῥωσίᾳ ὑπὸ τῆς αὐτοκρατορίσεως Αἰκατερίνης, ὁ δὲ Λοδουβίκος ΙΔ', ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, συνέλαβε παρομοίαν ἀπόφασιν. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἄγγλοι εἶχον ἀποσκορακίσει τὰ βασανιστήρια, εἰ καὶ εὐρίσκομεν παρ' αὐτοῖς ἔχην τινα βασάνου καὶ εἰς μεταγενεστέρην ἐποχὴν. Ὅτε ὁ Γουλιέλμος Δοδ, ἐπίσκοπος τοῦ Λονδίνου, ἠπειλήσας τὸν Φέλτωνα, τὸν δολοφόνον τοῦ δουκὸς Βαυκίγγαν, ὅτι θέλει τὸν καθυποβάλλει εἰς βασάνους ἂν δὲν μαρτυρήσῃ τοὺς συνενόχους του, αὐτὸς ἀπάντησε· — Δὲν ἐννοῶ τί θέλουσι με ἀναγκάσει νὰ ὁμολογήσω αἱ ὀδύνας τῆς βασάνου· ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ὀνομάσω ὡς πρώτον τῶν συνενόχων μου ὑμᾶς, μιλῶρδε, ἢ κανὲν ἄλλο μέλος τοῦ βασιλικοῦ συμβουλίου, ἀπαλλάξατέ με περιττῶν ἀλγυδάνων.

Ὅτι πραγματικῶς παρεκίνησε τὸν γάλλον νομοθέτην νὰ καταργήσῃ τὴν βάσανον ἦτο ἡ πείρα, ἣτις ἀπέδειξεν ἀνωφελεῆ τὴν χρῆσιν αὐτῆς. Παραδείγματα πᾶμπολλα ὑπάρχουσι ὑποδικῶν, οἵτινες ἕνεκα τῆς βασάνου ὁμολόγησαν ἐγκλήματα τὰ ὁποῖα δὲν ἐφραζαν.

Τὸ 1650 ἔτος, ἀνθρωπὸς τις ψευδῶς κατηγορηθεὶς ἐπὶ δολοφονίᾳ, κατεδικάσθη καὶ ἀπεκεφαλίσθη ἐν Ἀμστελοδάμῳ, ἕνεκα ψευδῶν ἐξομολογήσεων γενομένων διὰ τῆς βίας τῶν βασάνων. Τὸ συμβούλιον τοῦ κράτους λαβὼν γνώσιν πολλῶν περιστατικῶν, τὰ ὁποῖα ἀπεδείκνυον τὴν ἀθωότητα τοῦ κρατομνηστῆρος, ἀφῆρσεν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ἀμστελοδάμου τὸ δικαίωμα τοῦ ἔχειν δῆμιον, καὶ ὑπεχρέωσεν αὐτὴν νὰ λαμβάνῃ τὸν δῆμιον τῆς πόλεως Χαρλέμ.

Τὰ βασανιστήρια ἐν Κίνᾳ ἐφαρμόζονται εἰς τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας. Ἡ κατὰ τοὺς πόδας βάσανος ἐκτελεῖται δι' ἐργαλείου ἔχοντος τρία ξύλινα τεμάχια, σταυροειδῶς πρὸς ἀλλήλα προσηρτημένα, ἐξ ὧν τὸ μὲν εἶναι ἀκίνητον, τὰ δ' ἄλλα κινουῦνται. Εἰσάγόμενος ὁ ποὺς εἰς τὴν μηχανὴν αὐτὴν, πιέζεται τόσον ἰσχυρῶς, ὥστε ὁ ἀστράγαλος ἐξομαλύνεται. Ἐπὶ δὲ τῶν χειρῶν τίθενται μικρὰ τεμάχια ξύλου μεταξὺ τῶν δακτύλων τοῦ ὑποδίκου· δέουσι μετὰ ταῦτα τὴν χεῖρα διὰ σχοινοῦ, τὸ ὁποῖον σφίγγεται βαθμηδὸν μεχρὶσθὺ τρίξωσι τὰ κόκκαλα. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἕκτατος βάσανος καθ' ἣν διὰ καπτεροῦ ἐργαλείου τέμνουσι πολλαχῶς τὸ

Διαμελισμός καταδίκου.

σώμα του υποδίκου και αποχιροῦσι τὰς σάρκας αὐτοῦ κατὰ μερίδας ἐγχύσας τμήμα λωρίων.

Εἰς τὴν Ἰνδικὴν θέτουσι μεταξύ τῶν δακτύλων τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν τοῦ βασανιζομένου θραυλλίδας ἀνημμένας· μετὰ δὲ ταῦτα βάλλουσι τοὺς πόδας μεταξύ τεσσάρων σανίδων, αἵτινες ὀλίγον κατ' ὀλίγον συσφιγγονται διὰ σχοινίου καὶ πιέζονται.

Ἐν Ἰσπανίᾳ θέτουσιν ἐπίσης μεταξύ τῶν δακτύλων τοῦ υποδίκου θραυλλίδας θείου ἀνημμένας, πιέζουσι δὲ καὶ τὰ γόνατα καὶ τοὺς ἀγκῶνας τοῦ κατηγορουμένου διὰ πιεστηρίων τὸ ὅποσον σφιγγουσι διὰ στρόφιγγας.

Ἡ βάσανος τοῦ σχοινίου, ἥτις ἔτο ἐν χρήσει ἐν Ἰταλίᾳ, Σαρδηνίᾳ καὶ Σουηίᾳ, συνίστατο εἰς τὸ ν' ἀναρτῶσι τὸν βασανιζόμενον διὰ τινος σχοινίου ὑπὸ τὰς μασχάλας· παρετίνατο δὲ ἡ τιμωρία αὐτὴ ἐπὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας ὥρας. Ἐν Ἰταλίᾳ

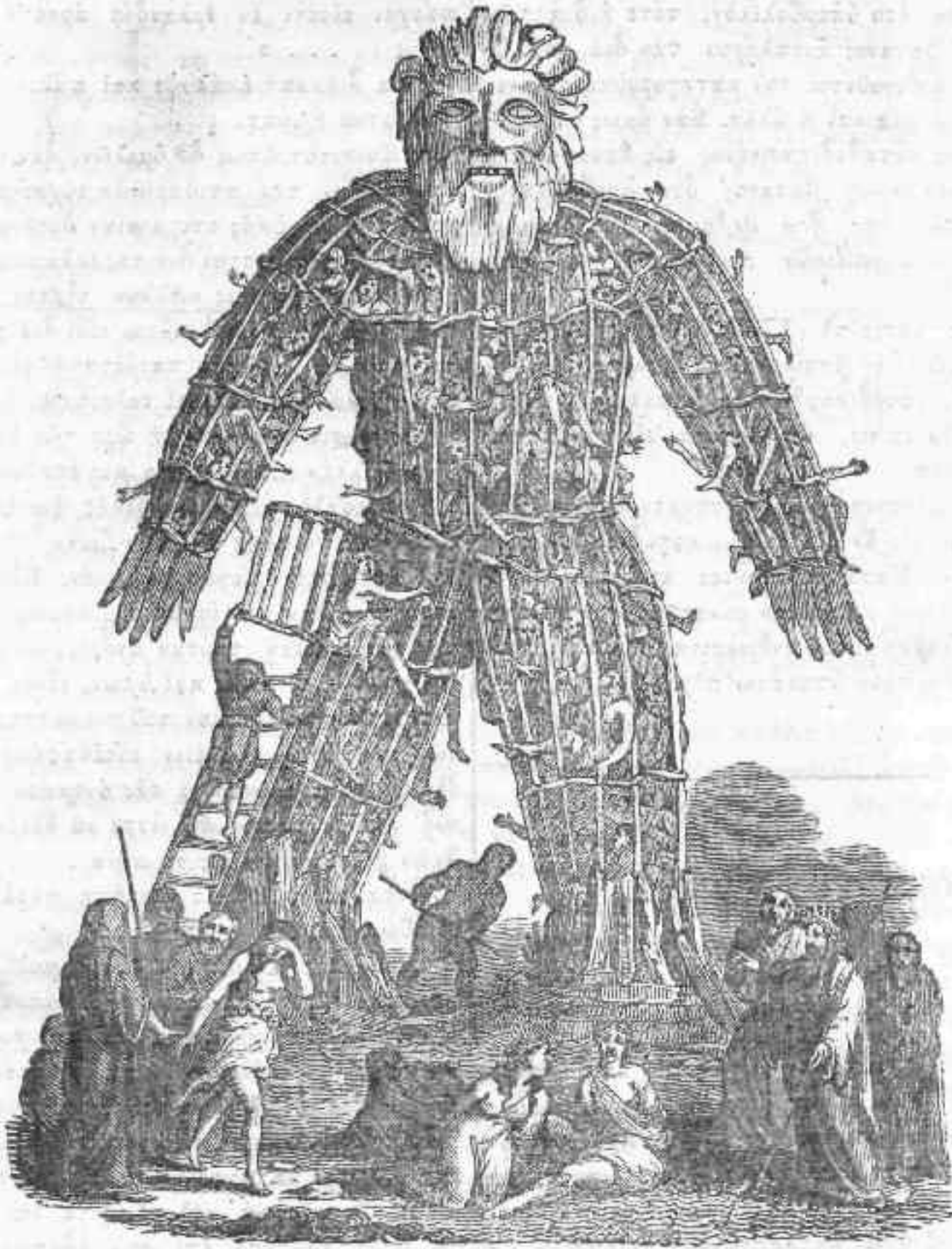
μετεχειρίζοντο ἄλλοτε τὸ βασανιστήριον, τὸ λεγόμενον ἀγρυπνία (la vigilia) ὡσάκις τὸ τοῦ σχοινίου δὲν ἔφερον οὐδὲν ἀποτέλεσμα.

Τρίτον εἶδος βατάνου, γέννημα τῆς ἰταλικῆς φαντασίας, ὑπῆρχε τὸ νὰ ρίπτωσι χιμαὶ ὑπτιον τὸν κατηγορουμένον μὲ γυμνὸν στῆθος ὑπὸ θόλον, ὅθεν κατέπιπτον σταγόνες ὕδατος ἐπὶ τοῦ κοίλου τοῦ στομάχου του.

Ἐν Σκωτίᾳ ἀνάγκαζον τὸν κατηγορουμένον νὰ πίνη ὠρισμένην ποσότητα ὕδατος, ἐρρίπτον μετὰ ταῦτα αὐτὸν χιμαὶ καὶ τὸν ἐσκέπαζον μὲ σανίδα, ἐρ' ἧς ἐπέδουν βιαίως.

Εἰς τὰς Κάτω Χώρας ἔκαιον βαθμηδὸν τὸν τερσὸν τῶν ποδῶν τοῦ βασανιζομένου.

Ἐν Γαλλίᾳ ἡ βάσανος διέφερε κατὰ τὰς διαφόρους ἐπαρχίας. Ὅθεν εἰς μὲν τὴν περιφέρειαν τῆς ἐπαρχίας Βρετανίας προσήρτων τὸν κατηγορούμενον ἐπὶ σιδηροῦ θρανίου καὶ ἐπλησίαζον βαθ-

Ανθρώπινα ύλοκωντόματα.

μηδὸν τὰ σκέλη αὐτοῦ γυμνά εἰς τὸ πῦρ· εἰς δὲ τὴν τοῦ Ρουάν ἐπέβη τον ἀντίχειρα ἢ τὴν κνήμην τοῦ κατηγορουμένου διὰ σιδηροῦς τινος μηχανῆς.

Οἱ κωράλαλοι κατεδικάζοντο εἰς θάνατον, ἀν ἐπραττον ἔγκλημα τιμωρούμενοι μὲ κεφαλικὴν ποινὴν, δὲν ἐκασανίζοντο ὅμως, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐξετάσωσιν αὐτοὺς ἄλλως, εἰμὴ διὰ σημείων, καὶ τὸ πρᾶγμα κατήντα γελοῖον.

Εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Παρισίων συνειθίζοντο δύο εἶδη βασάνων, ἡ διὰ τοῦ ὕδατος καὶ ἡ διὰ τῶν ὑποδημάτων. Κατὰ τὴν πρώτην ἐτίθετο ἕκαστος ποῦς τοῦ κατηγορουμένου μεταξύ δύο σανίδων· ἐδέοντο δὲ μετὰ ταῦτα καὶ αἱ τέσσαρες οὕτως ὥστε ἦσαν παράλληλοι· καὶ ἐν τῷ μεταξύ τῶν ποδῶν ἐνέπηγον σφήνας δι' ἰσχυρῶν σφυροκοπημάτων. Ὀκτῶ σφήνες εἰσῆγοντο κατὰ τὴν ἑκτακτον, καὶ τέσσαρες κατὰ τὴν ἀπλὴν βάζανον. Ἡ διὰ τοῦ ὕδατος βάζανος εἶναι ἀξία λεπτομεροῦς περιγρα-

φῆς. Ὁ κατηγορούμενος ἐσφίγγετο ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς μὲ σχοινίον, τὸ ὅποιον ἦτο δεδεμένον εἰς κρίκους καὶ δι' αὐτῶν ἐπέρων σχοινία, δι' ὧν αἱ πόδες ἐκείνου, ἀνηρτημένοι ὀριζοντεῖως τρεῖς πόδας ἄνω τοῦ ἐδάφους, ἐδέοντο χωριστὰ ἀνωθεν τῶν ἀστραγάλων. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν παρηγγέλλετο ὁ δυστυχὴς νὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἄν ἐσιώπα, ὁ βοηθὸς τοῦ βασανιστοῦ κρατῶν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐξεταζομένου πρὸς τὰ κάτω, ἔθετε κέρας εἰς τὸ στόμα του, διὰ νὰ μὴν ανοικτῶν. Τότε ὁ βασανιστὴς, λαμβάνων τὴν ῥίνα τοῦ κατηγορουμένου ἐπέβη αὐτὴν· τὴν ἄφινεν ὅμως ἐνίοτε ἐλευθέραν ὅπως ἀναπνεύσῃ. Κρατῶν δὲ ὀλίγον ὕψηλα τὸ περιέχον τὸ ὕδωρ ἀγγεῖον ἔχει τοῦτο βραδέως εἰς τὸ στόμα τοῦ κατηγορουμένου. Τέσσαρα ἀγγεῖα, ἕκαστον χωρητικώτατος δύο κοτυλίων, ἔπρεπε νὰ καταπίῃ ὁ κατηγορούμενος κατὰ τὴν τακτικὴν ἔξαρσιν καὶ ὀκτῶ κατὰ τὴν ἑκτακτον.

Τὸν χειμῶνα ἐθερμαίνεται ὀλίγον τὸν ὕδωρ· ἐάν ὅμως τὸ ψυχρὸν ἦτο ὑπερβολικόν, τότε ἡ διὰ τῶν ὑποδημάτων βίαστος ἀνεπλήρου τὴν διὰ τοῦ ὕδατος· ἀλλ' ἀσθενοῦντος τοῦ κατηγορουμένου ἀνεβάλλετο, καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη. Ἐάν ὅμως ὁ βρασνιζόμενος ἦτο καταδικασμένος εἰς θάνατον, ἡ διὰ τῶν ὑποδημάτων βίαστος δὲν ἀνεβάλλετο, α διότι τὸ σῶμά του ἦτο δεδημευμένον, καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν κεφαλικῶν ποινῶν δὲν ἐδύνατο ν' ἀναβληθῆ.

Ὁ Δαρμιένς ὅστις τὸ 1757 ἐπλήγωσε δολίως ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς τὴν βασιλέα τῆς Γαλλίας Λοδοβίκον τὸν ΙΕ', καταδικάσθη εἰς διαμελισμὸν ἐκτελεσθέντα ἐν Παρισίῳ, ὡς φαίνεται εἰς τὴν παρατιθεμένην εἰκόνα.

Μετὰ τῶν βρασνιστηρίων τάττομεν καὶ τὸν θηριώδη θάνατον εἰς ὃν οἱ Δρυῖδες καταδικάζον τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. Κατασκευάζοντες ἀνδρείκελον δικτυωτὸν ἐκ ξύλων κατὰ τὴν συναπτομένην εἰκόνα, συνεστρέφον ἐντὸς αὐτοῦ ἀνθρώπινα σώματα, καὶ μετὰ ταῦτα ἤναπτον ὑποκάτω πῦρ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΕΜΜΕΤ.

(Συνέχ. τῆς φυλλάδ. 235 — 232.)

—000—

« Καὶ τίς ὁ λόγος ὄλων αὐτῶν τῶν ἐπιβουλῶν; Ἡ φιλοδοξία! Ἐάν, συμπολίται μου ἤμην φιλόδοξος, πολὺ εὐκόλον θὰ μοι ἦτο ἔχοντι καὶ ἀνατροφὴν, καὶ περιουσίαν, καὶ ὄνομα οἰκογενειακόν, νὰ καθίσω μετὰ τῶν μᾶλλον ἀγερώχων δυναστῶν σας. Εἰργάσθην ὅμως ὅπως καταστρέψω τὴν κυβέρνησιν ἐκείνην, ἥτις διατηρεῖ τὴν ἐξουσίαν τῆς δι' ἀσεβείας πρὸς τὸν Ἰψίστον· ἥτις μεταχειρίζεται τὸν δυστυχῆ τοῦτον λαὸν ὡς θηρία· ἥτις ἐγείρει ἀδελφὸν κατ' ἀδελφοῦ, καὶ τὸν ἀναγκάζει ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας, νὰ φέρῃ τὰς χεῖρας εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ φίλου σου, ἐάν πιστεύῃ ὀλιγώτερον ἢ περισσότερον κατὰ τι τὸ κυβερνητικὸν σύμβολον· κυβερνήσιν ἥτις βρασιλεύει ἐν μέσῳ τῶν κλαυθμῶν τῶν χερῶν καὶ ὄρφανῶν τὰ ὅποια κατέστησε . . . »

Ψιθυρισμοὶ σφοδροὶ ἐκάλυψαν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν φωνὴν τοῦ κατηγορουμένου.

Ῥοβέρτος Ἐμμετ. « Ὅταν τὸ πνεῦμά μου καταχθῆ μετὰ τῶν λεγεόνων τῶν ἡρώων μαρτύρων, οἵτινες ἐχύσαν τὸ αἷμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς λαιμητόμου καὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐλπίζω ὅτι ἡ μνήμη καὶ τὸ ὄνομά μου θέλουσι ζωογονήσαι τοὺς ἐπιζῶντας. Οὐδένα ἄλλον σκοποῦ εἶχον ἢ πῶς νὰ βοηθήσω τὴν πατρίδα μου, καὶ νὰ τὴν ἀπαλλάξω τῆς ἀπανθρώπου καταδυναστείας ἣν τόσον καιρὸν καὶ μετὰ τοσούτης ὑπομονῆς ὑπέστη· ἐγὼ δὲ τὴν πεποιθήσιν, ὅσον χιμηρικὴ καὶ ἂν φαίνεται, ὅτι ἡ εὐγενὴς αὕτη

ἐπιχείρησις δύναται καὶ πάλιν νὰ ἀναφανῆ, ὅτι ὑπάρχει εἰσέτι ἐν Ἰρλανδίᾳ ἀρκετὴ συμποικία καὶ ἰσχὺς . . . »

Νέα διακοπὴ ἐκάλυψε καὶ πάλιν τὴν φωνὴν τοῦ Ῥοβέρτου Ἐμμετ.

« Τοιοῦτοτρόπως δὲ ὁμιλῶν, δὲν πράττω τοῦτο ὅπως λάβω τὴν παιδαριώδη εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ προξενίσω εἰς ὑμᾶς στιγμιαίαν δυσθυμίαν. Πάν ὅ,τι εἶπον δὲν προώρισται διὰ τὰς ἐκλαμπρότητας ὑμῶν, τῶν ὁποίων ἡ θέσις μᾶλλον οἶκτον καὶ ἐμπνέει ἢ φθόνον· αἱ ἐξηγήσεις αὐταὶ εἰσὶ διὰ τοὺς συμπολίτας μου· ἐάν ἐνταῦθα παρίσταται εἰς καὶ μόνος ἀληθὴς Ἰρλανδός, εἶθε οἱ τελευταῖοι λόγοι μου παρηγορήσωσιν αὐτὸν ἐν τῇ ὥρᾳ τῶν θλίψεων!

« Πολλὴν ἐπιστημότητα μοὶ ἐπέδωκον θεωρήσαντές με μοχλῶν τῆς Ἰρλανδικῆς ἐνώταως, ἡ, ὅπως εἶπον, ὡς τὸ αἷμα καὶ τὴν ζωὴν τῆς συνωμοσίας. Μοὶ ἀποδίδετε μεγίστην τιμὴν. Ἐδώκατε εἰς τὸν ὑπῆρέτην ὄλην τὴν ἰσχὺν τοῦ κυρίου. Ἐνέχονται εἰς τὴν συνωμοσίαν ταύτην ἄνδρες, οἵτινες ὄχι μόνον ἀνώτεροι ἐμοῦ ἀλλὰ καὶ ὑμῶν, εἶναι Μυλόρδοι, ἄνδρες τοιοῦτοι, ἐνώπιον τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἀρετῶν τῶν ὁποίων κλίνω εὐσεβᾶστως γόνυ· οἵτινες δὲν θὰ καταδέχοντο νὰ σᾶς ὀνομάσωσι φίλους των, οὐδ' ἤθελον ταπεινωθῆ ὥστε νὰ θλίψωσι τὴν χεῖρα ὑμῶν βεβαυμένην εἰς τὸ αἷμα . . . »

Ἐνταῦθα ὁ Ἐμμετ διεκόπη παρὰ τοῦ Λόρδου Νορθουρύ.

Ῥοβέρτος Ἐμμετ. « Πῶς! μυλόρδε, νομίζετε ὅτι θέλω σᾶς συγχωρήσει νὰ μὲ ἀποκαλέσετε ὑπεύθυνον ὄλου τοῦ χυθέντος καὶ τοῦ χυθησομένου αἵματος ἐν τῇ πάλῃ τοῦ καταδυναστευομένου πρὸς τὸν δυνάστην! Μοὶ προσάπτετε τοῦτο, καὶ νομίζετε ὅτι θέλω εἶμαι τόσον ποταπὸς ὥστε νὰ μὴ ἀποδώσω τὴν κατηγορίαν ταύτην εἰς σᾶς, οἵτινες ἐν ἀνέσει δύνασθε νὰ κολυμβήσετε εἰς τὸ ἀθῶον αἷμα ὅπερ ἐχύσατε ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἰρλανδίας . . . »

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τὸ δικαστήριον παρενέβη ὅπως ἐπιβάλῃ σιωπὴν εἰς τὸν κατηγορούμενον, ὁ Λόρδος Νορθουρύ ἐφάνη τετραραγμένος.

Ῥοβέρτος Ἐμμετ. « Δὲν δειλῶ νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν ὑπέρτατον κριτὴν καὶ ν' ἀποκριθῶ περὶ τῆς διαγωγῆς καὶ τῶν πράξεων τοῦ βραχίως βίου μου, καὶ θὰ δειλιάτω ἐνταῦθα ὅτε εἶμαι εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου; Οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων ἂς μὴ προσβάλῃ τὴν μνήμην μου ὑποθέτων με ἄξιον νὰ λάβω μετοχὴν εἰς ἀγῶνα ἄλλον πλὴν τοῦ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος μου. Οὐδέλω θ' ἤθελον ὑποταχθῆ εἰς ξένην δυναστείαν, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δι' ὃν ἀνθίσταμαι εἰς τυραννίαν ἐσωτερικὴν. Ἡ Γαλλία, καὶ πολεμῖα οὗτα, δὲν θὰ ἦτο ὀλιγώτερον ἀδιάλλακτος τοῦ σύρισκομένου ἐχθροῦ ἐν τῇ κόλπῳ τοῦ τόπου . . . »

Λόρδος Νορθουρύ. « Κύριε Ἐμμετ, προσεκλήθης ἐν ἀποδείξει τὰ αἴτια, ἐάν τοιαῦτα ἔχης, δι' ἃ ἡ ἀπόφασις τοῦ νόμου δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῆ κατὰ σοῦ. Ἀντί ν' ἀντιτάξῃς τι συντελοῦν εἰς